

Yansıtıcı Öğrenme Anlayışı Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yansıtıcı Öğrenme Anlayışı Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32808>

Özet

Yansıtıcı Öğrenme Anlayış Ölçeği (YÖAÖ), bireylerin öğrenme süreçlerine yaklaşımları, eleştirel düşünme ve deneyimlerini gözden geçirme becerilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal formu temel alınarak Şenel Elad ve Çidem Semerci tarafından 2018 yılında Türkçe'ye uyarlanmıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürü ve eğitim bağlamında geçerli ve güvenilir bir ölçüm yapabildiğini göstermektedir. Ölçek, öğrencilerin kendi öğrenme deneyimlerini sistematik olarak sorgulama ve bu sorgulamalar sonucunda bilgi yapıları dönüşüm eğilimlerini nicel olarak belirlemeyi amaçlamaktadır.

Ölçek, toplam 10 maddeden oluşmakta olup, 7'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanır. Yapılan güvenilirlik analizlerinde Cronbach Alpha değeri .83 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Yansıtıcı öğrenme, öğrenme yaklaşımları, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenilirlik, uyarlama çalışması, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Şenel Elad, Çidem Semerci

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yansıtıcı öğrenme anlayışını güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmek üzere Türkçe'ye kazandırmaktır. Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik yapısının Türk örnekleminde korunup korunmadığını incelemeyi hedeflemiştir.

Ölçek, eğitim araştırmacılar ve uygulayıcılara, öğrencilerin öğrenme stratejilerinde ne ölçüde yansıtıcı olduklarını belirleme imkanı sunarak, eğitim programlarının bu yaklaşımları destekleyecek şekilde yeniden yapılandırılmasına olanak tanır. Çalışma, özellikle yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin öğrenme stillerini anlamada önemli bir katkı sağladığını göstermektedir.

Yapı

Yansıtıcı Öğrenme Anlayış Ölçeği, bireylerin kendi öğrenme süreçleri hakkında eleştirel düşünme ve değerlendirme yapma eğilimi olan **Yansıtıcı Öğrenme** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, öğrencinin sadece bilgiyi edinmekle kalmayıp, aynı zamanda bu bilgiyi nasıl edindiğini, ne kadar etkili olduğunu ve gelecekteki öğrenme deneyimlerine nasıl adapte edileceğini aktif olarak sorgulamasını içerir.

Ölçek tek faktörlü bir yapıya sahiptir ve bu tek faktör, bireyin genel olarak öğrenmeye ne kadar yansıtıcı bir tutum sergilediğini temsil eder. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar, bireyin öğrenmeyi derinlemesine inlediğini ve aktif bir yansıtıcı sürecine girdiğini gösterir.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerlik analizleri kapsamında, faktör analizi için veri setinin uygunluğunu değerlendirmek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett küresellik testleri uygulanmıştır.

KMO Değeri: KMO değeri .85 olarak bulunmuştur. .60 üzerindeki değerler faktör analizi için kabul edilebilir olarak görülürken, .85 değeri veri setinin mükemmel düzeyde faktörleenebilir olduğunu göstermektedir.

Bartlett Testi Sonucu: Bartlett küresellik testi sonucunda χ^2 değeri 718.047 (df: 45) ve p-değeri .000 ($p < .001$) olarak tespit edilmiştir. Bu anlamlı sonuç, değişkenler arasındaki korelasyon matrisinin faktör analizi için uygun olduğunu ve maddelerin ortak bir yapıyı ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Yansıtıcı Öğrenme Anlayış Ölçeği'nin iç tutarlılığını ve güvenirliğini belirlemek amacıyla yaygın olarak kullanılan Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır.

Yapılan analizler sonucunda ölçeğin iç tutarlılık katsayısı **.83** olarak belirlenmiştir. Bu değer, ölçeğin maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Genel olarak, sosyal bilimlerde .70 ve üzeri Cronbach Alpha değerleri yeterli kabul edilmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek üzere açılmayıca faktör analizi (AFA) kullanılmıştır. Ölçeğin 10 maddesi, literatürle uyumlu olarak tek bir faktör altında toplanmıştır.

Faktör analizi öncesinde yapılan uygunluk testlerinde, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği değeri .85 ve Bartlett testi anlamlı ($p < .001$) bulunarak, verilerin faktör analizi için güçlü bir temel sağladığını belirlenmiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin yapısal olarak sağlam olduğunu ve Türk örnekleminde yansıtıcı öğrenme anlayışını tek bir boyutta ölçtüğünü teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 10 maddeden oluşan 7'li Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yükseköğretim Öğrencileri (Higher Education Students)

Age Group: Yetişkin (Adult)

Population Details: Ölçek, eğitim bilimleri alanındaki öğrencilerin yansıtıcı öğrenme eğilimlerini ölçmek için tasarlanmıştır.

Test Methodology: Ölçek maddeleri, katılımcıların yansıtıcı öğrenme durumlarına ölçüde katılımların belirtmeleri istenir. Derecelendirme sistemi şu şekildedir: "Tamamen katılıyorum=7", "Katılıyorum=6", "Kısmen katılıyorum=5", "Kararsızım=4", "Kısmen katılmıyorum=3", "Katılmıyorum=2", "Hiç katılmıyorum=1".

Anahtar Kelimeler

Yansıtıcı öğrenme, yükseköğretim, psikometri, Cronbach Alpha, 10 madde, KMO.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: selaldi@cumhuriyet.edu.tr

Correspondence Address: Şenel Elad (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması **2018** yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirmeler hakkında en güncel bilgiye ulaşmak için sorumlu yazar Şenel Elad ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [yansitici-ogrenme-anlayisi-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2018/05/yansitici-ogrenme-anlayisi-olcegi-toad.pdf)

Kaynaklar

Elad, Ş. ve Semerci, Ç. (2018). Yansıtıcı Öğrenme Anlayış Ölçeği: Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Education Journal*, 26(2), 369-378. doi:10.24106/kefdergi.389781

Yansıtıc? Ö?renme Anlay??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçek toplam 10 maddeden olu?maktadır. Kaynak içerikte ölçek maddelerinin tam metni sa?lanmam???tır. Maddelerin tamam?na eri?im sa?lamak için kullan?c?lar?n yukar?da belirtilen referans makaleye veya sorumlu yazara ba?vurmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM